

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____ дошкільної освіти _____

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МИСТЕЦТВО ДИЗАЙНУ У ЗДО

Для освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта»
спеціальності Дошкільна освіта

Автор: доцент Березіна О.О.

(посада, прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Зміст КНМЗНД

1. Навчальна програма дисципліни «Мистецтво дизайну у ЗДО»
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Мистецтво дизайну у ЗДО»
3. Навчальний контент (програмовий зміст)
4. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять
5. Засоби діагностики навчальних досягнень студентів:
 - а) питання для поточного контролю (модульна контрольна робота);
 - б) перелік питань, що виносяться на залік;
 - в) завдання для комплексної контрольної роботи.
6. Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни «Мистецтво дизайну у ЗДО»

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

Брежнева О.Г.

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво дизайну у ЗДО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

(назва)

спеціальність 012 Дошкільна освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет філології та масових комунікацій

(назва факультету)

Робоча програма Мистецтво дизайну у ЗДО
(назва навчальної дисципліни)
для студентів III курсу ОПП Дошкільна освіта
спеціальністю 012 Дошкільна освіта

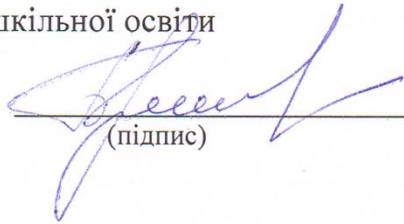
Розробники: Березіна О.О., к.п.н., доцент кафедри дошкільної освіти

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від "27" серпня 2019 року, № 1

Завідувач кафедри дошкільної освіти

(підпис)

(Брежнєва О.Г.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	ОПП <u>Дошкільна освіта</u> Спеціальність: <u>012 Дошкільна освіта</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Реферат</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента - 2	Освітній рівень: <u>перший</u> (бакалавр)	Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		45 год.	67 год.
		Індивідуальні завдання:	
		2 год.	2 год.
Вид контролю:			
залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 40:60

для заочної форми навчання – 25:75

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма з навчального курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО» розроблена для студентів III курсу спеціальності «Дошкільна освіта». Ця дисципліна є складовою частиною загальної підготовки майбутнього вихователя. Готовність майбутнього випускника до здійснення навчально-виховного процесу, спрямованого на ознайомлення їх с особливостями естетичного оформлення розвивального простору закладу дошкільної освіти, мистецтва дизайну закладів дошкільної освіти й оволодіння ними вміннями створювати розвивальний простір приміщень, де знаходяться діти дошкільного віку.

На сьогодні мистецтво дизайну має високий соціальний запит. Воно є дійсно невід'ємним компонентом масової та елітарної культури, його вважають творчістю майбутнього. Саме мистецтво дизайну, вводячи в художню творчість новий досвід, розкриває складову взаємодію мистецтва і техніки, формує естетичне ставлення до дійсності, поєднує різні види художньої діяльності: образотворчу, декоративну, конструктивну.

Мета курсу – підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації мистецтва дизайну приміщень закладу дошкільної освіти. Набуття ними художньо-графічної та проектно-художньої культури під час розробки навчальних дизайн-проектів та проектно-технологічної культури під час втілення творчого задуму в матеріалі у процесі навчальної дизайн-діяльності.

Завдання курсу:

- озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів;
- розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст;
- застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань;
- виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості;

- художньо-естетичне виховання через власну декоративну та творчу діяльність, розвиток та ціннісна орієнтація на традиціях народного мистецтва України.

Студент повинен знати:

- загальні основи сучасного дизайну, художнього декорування України;
- мати уявлення про характер праці робітників, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів;
- види різних матеріалів, їх властивості, технологію їх виготовлення, обробки і застосування;
- назви інструментів, що використовуються при обробці матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- правила безпечної праці при обробці різних матеріалів, вимоги гігієни праці;
- види декоративно-ужиткового мистецтва та народних промислів;
- підприємства художніх промислів України.

Студент повинен вміти:

- володіти методикою основ дизайну і проводити відповідні заняття, реалізуючи принципи трудового виховання при використанні різних форм і методів навчання;
- організовувати і проводити роботу з декоративно-ужиткового мистецтва, народних промислів, художнього конструювання виробів.
- користуючись інструментами для обробки матеріалів виконувати технологічні операції та прийоми;
- дотримуватись правил безпечної праці і вимог гігієни праці;
- читати схеми, креслення виробів, складати схеми;
- виконувати макетування архітектурних споруд.

Творчий підхід до здійснення навчально-виховної діяльності, розвиток пізнавальної активності студентів, формування у студентів позитивної мотивації щодо вивчення курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО» забезпечується використанням таких методів і прийомів:

- творчі пошукові завдання;
- реферування літератури з проблеми, що вивчається;
- підготовка наочно-методичних посібників та творчих виробів для роботи з дітьми.

Удосконалення методичної підготовки майбутнього фахівця відбувається під час проходження педагогічної практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО»

Тема 1. Завдання курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО».

Тема 2. Теоретичні основи дизайну як мистецтва формування естетичного середовища.

Тема 3. Використання елементів декоративно-прикладного мистецтва для дизайну ЗДО.

Змістовий модуль 2. Дизайн розвивального простору в умовах ЗДО.

Тема 4. Використання дизайну в оформленні інтер'єру ЗДО

Тема 5. Використання дизайну в оформленні ділянки ЗДО

Тема 6. Використання паперу в оформленні закладу дошкільної освіти

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО»												
Тема 1. Завдання курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО».	9	2	2	-	-	5	13	1	1	-	-	12
Тема 2. Теоретичні основи дизайну як мистецтва формування естетичного середовища.	16	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	12
Тема 3. Використання елементів декоративно-прикладного мистецтва для дизайну ЗДО.	16	2	4			10	16	1	1			13
Разом за змістовим модулем 1	41	6	8	-	-	25	44	3	3	-	-	37
Змістовий модуль 2. Дизайн розвивального простору в умовах ЗДО.												
Тема 4. Використання дизайну в оформленні інтер'єру ЗДО	9	2	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 5. Використання дизайну в	9	1	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8

оформленні ділянки ЗДО													
Тема 6. Використання паперу в оформленні закладу дошкільної освіти	9	1	4			5	11	1	1				8
Разом за змістовим модулем 2	40	4	12	-	-	20	41	3	3	-	-		30
Усього годин	81	10	20	-	-	45	85	6	6	-	-		67
Модуль 2													
ІНДЗ	9	-	-	-	2	-	5	-	-	-	2	-	
Усього годин	180	10	20	-	2	92	180	6	6	-	2		126

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища ЗДО	2	2
2	Дизайн як творча діяльність. Основи дизайну. Школа дизайну	2	-
3	Види дизайну, їх характеристика	2	-
4	Композиція в дизайні	2	-
5	Прийоми та засоби композиції дизайну	2	-
6	Творчість у дизайні	2	-
7	Оформлення інтер'єру закладу дошкільної освіти	2	-
8	Вимоги до оформлення закладу дошкільної освіти	2	-
9	Твори мистецтва в оформленні закладу дошкільної освіти	2	2
10	Використання декоративно-прикладного мистецтва в дизайні закладу дошкільної освіти	2	2
Всього		20	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Дизайн розвивального простору дитини: 1. Створити схему-макет дизайну розвивального простору дітей в умовах закладу дошкільної освіти. Представити у зручній для сприймання формі. Долучити опис та пояснення кожних компонентів дизайну.	16 / 21

	2. Змайструвати будь-який елемент дизайну розвивального простору дітей в умовах закладу дошкільної освіти (на вибір студента).	
2.	<p>Витинанка – один із видів народного мистецтва українців: Дати письмові відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика орнаментальних видів витинанки. 2. Матеріали та інструменти, необхідні для виготовлення витинанок. 3. Техніка виготовлення витинанок. <p>Практичне завдання: виготовити 2-3 зразка витинанок різної форми.</p>	15 / 21
3.	<p>Виготовлення писанок різних регіонів України:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виготовити альбом з зразками писанок різних регіонів України. 2. Опишіть подані назви візерунків: «триклинчики», «зубці», «Божа ручка», «ружі», «кривулька», «зозулинні черевички», «Берегиня», «вазон», «сорокакличики», «сварга». Які з них побутують в орнаменті вашого краю? <p>Практичне завдання: складіть конспект заняття з використанням доступних візерунків для виконання дітьми 5-6 років.</p>	15 / 21
4.	<p>Дайте письмову відповідь у зошитах на наступні запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення дизайну. 2. Розкрийте роль дизайну у формуванні оточення людини. 3. Коротко схарактеризуйте історію розвитку дизайну. 4. Розкрийте сутність поняття "дизайн-освіта". Чим, на Вашу думку, зумовлена необхідність введення засад дизайн-освіти у структуру підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти? Наскільки це важливо стосовно фахової підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку? Обґрунтуйте свою думку. 	15 / 21
5.	<p>Дайте письмову відповідь у зошитах на наступні запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перелічіть види дизайну. З якими з них Ви ознайомлені найбільшою мірою? Чи цікавить Вас робота дизайнерів у цій галузі? 2. Що спільного в поняттях "дизайн" та "художнє конструювання"? Наскільки художнє конструювання пов'язане з конструктивною діяльністю дітей дошкільного віку? Обґрунтуйте свою думку. 3. Що таке дизайн для дітей? Наведіть приклади вдалих проектів дизайну для дітей. 4. Розкрийте типологію у структурі дитячого дизайну (за Г. Пантелєєвим). 5. Які існують форми навчання дошкільників дитячого дизайну? 	15 / 21
6.	<p>Практичні завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На основі вивчення матеріалів Internet-джерел скласти відеодобірку (або презентацію) на одну із запропонованих тем: "Сучасні тенденції дизайну для дітей", "Дитячий дизайн", "Дизайн території дитячого садка", "Дизайн інтер'єру ЗДО", "Дизайн стендового обладнання групових кімнат ЗДО". 2. Підготуйте необхідні матеріали для проведення заняття у ЗДО з художнього конструювання (старша група) за однією з тем: "Дизайн одягу ляльок", "Дизайн групової кімнати" (або Ваш 	

	варіант). 3. Спираючись на лекційний матеріал, підготувати тестові запитання закритого типу (з варіантами відповідей та ключем).	
	Разом	92 / 126

7. Індивідуальні завдання

Обов'язковим видом самостійної і науково-дослідної роботи студента є індивідуальне навчально-дослідне завдання, яке передбачене програмою навчальної дисципліни. ІНДЗ є окремим змістовим модулем, що оцінюється як частина навчального курсу. ІНДЗ – індивідуальне завдання, що передбачає вирішення конкретної практичної навчальної задачі з використанням відомого та самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Таке завдання сприяє поглибленню та розширенню теоретичних знань студентів, розвивають навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою. Робота реферативного характеру повинна починатись з викладу сутності проблеми. У вступі обґрунтовується актуальність теми, її особливості, наукова і практична значущість. В основному розділі аналізуються теоретичні, експериментальні дослідження, зазначається - хто з учених вивчав цю проблему, які ідеї пропагував. Визначається основний зміст проблеми, фактори її, що її обумовлюють. Наводиться аналіз аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначається межі дослідження проблеми, з'ясовуються причини її недостатньої розробленості, проблемні питання, недоліки практики, тощо У висновках подаються методичні поради щодо усунення недоліків практики, висловлюються власні думки щодо перспектив розв'язання проблеми. Список літератури містить публікації за остання 5-10 років.

Обсяг ІНДЗ - 15-20 сторінок. Максимальна оцінка за виконання і захист ІНДЗ становить 20 балів і входить до складу підсумкової оцінки за вивчення навчального курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО».

Система оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання, виконаної роботи	Максимальна бальна оцінка за критеріями
1.	Обґрунтування актуальності обраної теми, його відповідність темі	2
2.	Глибина аналізу досліджуваної проблеми, логіка викладення матеріалу: визначення сучасного стану проблеми і перспективність її для сучасних ЗДО; Обізнаність у науковій, методичній літературі, широта використаних авторських позицій, власне бачення розв'язання питання	5
3.	Аргументованість висновків, значущість	

	методичних порад сформульованих студентом самостійно	2
4.	Оформлення роботи	1
Загальна кількість балів		10

Шкала відповідності оцінок за ІНДЗ

Рівні виконання ІНДЗ	Кількість набраних студентом балів
Високий	До 10 балів
Достатній	5-8 балів
Середній	4-3 балів
Низький	Нижче 2 балів

Характеристика рівнів виконання ІНДЗ.

Високий рівень виконання (до 10 балів): робота містить всі структурні компоненти. Наявна висока аргументованість висновків. Основна наукова інформація систематизована і представлена в описі. Методичні поради і висновки ґрунтовні, аргументовані. Наявне власне бачення проблеми дослідником, глибоке її знання. Науковий і фактичний матеріал оформлений аргументовано і доказово. Показані вміння самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати інформацію, користуватись джерелами інформації. Робота має творчий характер.

Достатній рівень виконання (15– 18 балів): Робота містить всі структурні компоненти. Основна наукова інформація систематизована і представлена в описі. Студент виявив знання в обсязі означеної проблеми. Володіє розумовими операціями аналізу, синтезу, узагальненням, вміє робити висновки. Матеріал роботи представлений логічно, обґрунтовано. Студент здатний самостійно опрацювати матеріал і оформлювати його у цілісну роботу, але не вистачає власних суджень, свого бачення щодо розв'язання обраної теми роботи.

Середній рівень виконання (10-15 балів): студент виявляє вміння працювати з науковими, методичними джерелами. Має окремі труднощі в узагальненні та систематизації матеріалу. Методичні поради незмістовні. Відсутнє власне бачення розв'язання проблеми. Робота має більш описовий, ніж аналітичний характер.

Низький рівень виконання (нижче 10 балів): Неякісне оформлення роботи. Студент відтворює незначну частину завдання, діє в межах поставлених умов, але виконання їх поверхове. Показує незнання спеціальної термінології. Не вміє здійснювати аналітичний опис наукового матеріалу. Має нечітке уявлення про проблему, що вивчається.

Нижче представлена тематика ІНДЗ, яка може розглядається як орієнтовна. Кількість таких завдань повинна дорівнювати кількості студентів в академічній групі, щоб запобігти повторення, дублювання матеріалу і забезпечити самостійність у виконання творчих завдань.

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань з мистецтва дизайну у ЗДО:

1. Характерні особливості дизайну у закладі дошкільної освіти.
2. Дизайн – основа занять художньою працею у ЗДО.
3. Створення умов, необхідних для організації художньої діяльності.
4. Загальна характеристика необхідних умов необхідних для художньої діяльності.
5. Художні композиції як виставка і візуальний ряд;
6. Художні композиції з пластиліну;
7. Художні композиції з паперової пластики;
8. Художні композиції в живопису та графіці;
9. Змішані техніки в виконанні художньо-декоративних композицій з сучасних матеріалів.
10. Казково-сюжетні творчі композиції які використовуються при оформленні інтер'єрів приміщень для занять з художньої праці у ЗДО.

8. Методи навчання

Курс містить два змістові модулі, передбачає проведення лекційних і практичних (семінарських) занять, а також організацію самостійної роботи студентів.

На лекції виносяться теоретичні питання, що забезпечують цілісне розуміння провідних проблем художньої праці та основ дизайну, закладають методологічні та наукові засади для подальшої самостійної роботи.

Семінарські та практичні заняття передбачають дискусії, проведення занять в лабораторних умовах, виготовлення творчих виробів, формування готовності студентів до практичної роботи з дітьми дошкільного віку, знайомству з технологією виготовлення творчих робіт з різних матеріалів, освоєння нововведень, оволодіння основами дизайну розвивального простору закладу дошкільної освіти тощо.

9. Критерії оцінювання

В основі модульного контролю з мистецтва дизайну у ЗДО лежить накопичення оцінок (балів) за певний період навчання. Цей період включає різні види діяльності студента: роботу на семінарських заняттях, виготовлення творчих виробів, виконання тестів, модульних контрольних робіт, написання рефератів, підготовку творчих і самостійних завдань та інше. Сума балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи кожного студента. За основу оцінювання досягнень студентів використана 100 - бальна шкала.

Модуль 1 - поточного тестування - передбачає відпрацювання студентами матеріалу лекцій, семінарських занять за трьома змістовими модулями, а також проведення тестування наприкінці кожного змістового

модуля. Модуль 2 - індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) - передбачає перевірку і захист роботи за певною темою.

10. Засоби оцінювання

Методи контролю: усний, письмовий, практичний, програмований.

Принципи контролю за успішністю: пред'явлення єдиних вимог; об'єктивність, систематичність, системність, індивідуальний характер контролю; диференційований контроль.

Функції контролю (контрольна, навчально-виховна, організаторська, розвивальна, стимулювальна, управлінська, діагностична, прогностична).

Форми контролю - усне чи письмове опитування, колоквиум, полілог, семінар, тестування, реферат, презентація, конспектування, складання анотацій, аналіз виготовлених робіт та проведених занять тощо.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у закладі вищої освіти, реєструється з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
17	17	17	17	16	16	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Мистецтво дизайну у ЗДО» включає: методичний комплекс, який містить опорні конспекти лекцій, плани семінарських і практичних занять, поточні та контрольні тести, індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), методичні рекомендації до їх виконання, нормативні документи та навчально-методичні посібники.

13. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Андропова Л.А. Лоскутная мозаика. – М.: «Школа - пресс», 1993.
2. Антонович Є.А., Захарчук Г.В., Чугай Р.В., Станкевич М.С. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993.
3. Артемова Л.В. Колір. Форма. Величина. Число. – К.: Томіріс, 1997.
4. Богатеева З.А. Мотивы народных орнаментов в детских аппликациях. – М.: Просвещение, 1989.
5. Божко Л.М. Виховання дитячої уяви у художніх образах. / Інститут змісту і методів навчання. – К., 1997.
6. Виховання дошкільника в праці / Під ред.. З.Н.Борисової. – 2-е видання, доопрацьоване і доповнене. – К.: ВППОЛ, 2002.
7. Гильман Р.А. Иголка и нитка в умных руках. – М.: Просвещение, 1985.
8. Гоман Л.А. Занятие по ручному труду в детском саду. Альбом с методическими указаниями. – К.: Рад.школа, 1982.
9. Гульянц Э.К., Базик И.Я. Что можно сделать из природного материала. – М.: Просвещение, 1991.
10. Гусакова А.М., Мишарева Е.И., Романина В.И. Методика трудового обучения. – М.: Просвещение, 1990.
11. Дитина. Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку. – К.: Освіта, 1993.
12. Ерєменко Т.И. Кружок вязания крючком. – М.: Просвещение, 1984.
13. Ефимова А.В. Работа с мягкой игрушкой в начальных классах. – М.: Просвещение, 1987.
14. Ждан В.Ф. Занятие по художественному творчеству дошкольников: Альбом. – Киев: Рад.школа, 1988.
15. Казакова Т.Г. Развивайте у дошкольников творчество. – М.: Просвещение, 1985.
16. Калужька Л.В. Художня праця у дитячому садку: Конспект лекцій. – К.: ІСДО, 1995.
17. Кара-Васильєва Т. Українська сорочка: Альбом. – К.: Томіріс, 1994.
18. Кириченко Н.Т., Науменко Т.І. Виховуємо мистецтво: Активізація творчості дошкільників засобами мистецтва: метод.посібник / Інститут змісту і методів навчання. – К., 1998.
19. Комарова Т.С. Методика обучения изобразительной деятельности и конструированию: Учеб.пособие для учащихся педагогических училищ. / Под ред. Т.С.Комаровой. – 2-е изд. Дораб. – М.: Просвещение, 1985.

20. Кришталева В.С. Вязание узоров крючком. – М.: Легпромбытиздат, 1987.
21. Кузьмина М. Азбука плетения. – М.: Легпромбытиздат, 1991.
22. Куцакова Л.В. Конструирование и ручной труд в детском саду. – М.: Просвещение, 1990.
23. Лиштван З.В. Конструирование. – М.: Просвещение, 1981.
24. Максимова М.В., Кузьмина М.А. Школа рукоделия. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО – Пресс, 1999.
25. Перевертень Г.И. Самоделки из текстильных материалов. – М.: Просвещение, 1990.
26. Самостоятельная художественная деятельность дошкольников. / Под ред. Н.А.Ветлугиной. – М.: Педагогика, 1980.
27. Сухорукова Г.В., Ступак О.В. Українські витинанки. – К.: Грай лик, 1995.
28. Тарабазжна. Оригами и развитие ребёнка. Популярное пособие для родителей и педагогов. – Ярославль, 1998.
29. Тарабарина Т.И. Оригами и развитие ребёнка. – Ярославль: ООО «Академия развития», 1996.
30. Тарасенко С.Ф. Забавные поделки. – М.: Просвещение, 1992.
31. Ханашевич Д.Р. Подружки-рукодельницы. – М.: Малыш, 1981.
32. Щеглова С.В., Архипова Л.М., Андропова Г.В. Занимательные уроки труда. – Самара: Информационно-производственный центр, 1994.
33. Шевчук Л.Г. Альбом «Умелая иголочка». – Киев: «Грайлык», 1989.

Допоміжна

1. Веремійчик І.М. Методика трудового навчання в початковій школі: навч. посіб. /І.М. Веремійчик .–Тернопіль: ОСО Мальва,2004. -276 с.
2. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання/ В.І.Хорунжий; - Тернопіль: СМП Астон , 2003.-220 с.
3. Шумега С.С. Дизайн: навч.посіб. / С.С. Шумега.- Київ, 2004. – 215с.
4. Ботюк О. Конструювання з паперу методом оригамі./О.Ботюк. – Тернопіль:Навчальна книга, 2002.
5. Калужька Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів.Кн.1/Л.В.Калужька.- Тернопіль: Мандрівець, 2005. – 320 с.
6. Альбом Українські костюми для ляльок. – К.:Реклама, 1982.
7. Бисер /Авт. – сост. Г.Дюмина – М.:ООО ИздательствоАстрель, 2001. – 256с.
8. Богатеева З.А. Мотиви народних орнаментів в аплікаціях. / З.А. Богатеев. - Москва: Просвещение, 1991.
9. Божко Л.А. Бисер. Издательство 3-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2005.- 120с. Ил.
10. Божко Л.А. Изделия из бисера. Изд. 2-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2007. – 216с.

11. Бутріль В. Навчати праці естетично, цікаво, творчо./ В. Бутріль – Київ: Початкова школа, 2004.
12. Віденко Н.Д. Ялинкові прикраси./ Н.Д. Віденко. Фото. Н.Діденко. – К.: Країна мрій, 2007. – 48с.
13. Воропай О. Звичаї нашого народу. Вид. в 2-х томах. К.:Оберіг,1991.
14. Гоман П.О. Заняття з ручної праці в дитячому садку./ П.О.Гоман. - К.:Рад.школа., 1982.
15. Горобець Г. Твої іграшки./ Г.Горобець – К.:Веселка, 1980.
16. Гусакова М.А. Апликація. / М.А. Гусакова.- М.: Просвещение, 1982.
17. Далекий посвіт Березині./ В. Скуратівський//ж-л Народна творчість та етнографія.- 1994.-№4.-С.61-63.
18. Еременко П.И. Иголка-волшебница./ П.И. Еременко – М.:Просвещение, 1988.
19. Ефимова А.В. Работа с мягкой игрушкой в начальных классах. / А.В. Ефимова– М.: Просвещение, 1988.
20. Ждан В.П. Заняття з художньої творчості дошкільників. Альбом./ В.П. Ждан.-К.:Рад.школа,1988.
21. Кара-Васильєва Т. Українська сорочка./ Т.Кара-Васильєва. К.:Томіріс,1994.
22. Коппалова Н.М. Гурткова робота з аплікації та орігамі./ Н.М.Коппалова – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 80с.
23. Корнійчук О.Д. Альбом карток з технічного моделювання./ О.Д.Корнійчук.– К.:Рад.школа, 1987.
24. Лапицька О.А. Орігамі/Фото. Ю.Кузьменка. – К.: Країна мрій, 2008. – 48с.
25. Литвинець Е.М. Українське народне мистецтво. Вишивання і нанизування: [Альбом]/ – Е.М.Литвинець.- К.:Вища школа, 2004.-335с
26. Луцан Н. Народні мотиви в аплікаціях дітей./ Н. Луцан.- Івано-Франківськ, 1996 .
27. Людмила Репіленко. Аплікація з природного матеріалу. / Репіленко Людмила. –Тернопіль:Підручники і посібники, 2008.
28. Ляукина М.В. Бисер. /М.В.Ляукина– М.: АСТ – ПРЕСС КНИГА, 2005. – 288с.
29. Ляукина М.В. Бисер./ М.В.Ляукина - М.: АСТ – ПРЕСС КНИГА, 1999. - 176с.
30. Манько В. Українська народна писанка./ Віра Манько. – Львів: Свічадо, 2006.
31. Пантिलеева Р.О. Художественный труд в детских садах./ Р.О. Пантилеева– М.:Просвещение, 1987.
32. Сеньків І.Відродження писанкарства в діаспорі./ І.Сеньків// ж-л Писанка-Верховина.-1993.- №3.- С.10-12.
33. Силецька І.Б. М'яка іграшка./ Силецька І.Б. – К.: СПД Країна Мрій, 2006. – 176с.
34. Сковронський В.М. Народна іграшка./ В.М. Сковронський. -Київ: Мистецтво,2001.

35. Соколова С. Азбука оригамі./ С.Соколова – К.: Країна Мрій, 2006. – 432с.
36. Стольная Е.А. Цвети и деревья из бисера./ Е.А.Стольная.– М.:Мартин, 2006.
37. Тименко В.Л. Обдаровані пальчики./ В.Л. Тименко– К.: ЛТД Спалах, 1998.

Нормативна база: освітньо-професійна програм, освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОПП,ОКХ), джерела Інтернет, книжковий фонд бібліотеки МДУ, читальних залів.

- 1) <http://doshkilnyk.in.ua/>
- 2) <http://mon.gov.ua/>
- 3) <http://pedpresa.ua/>
- 4) <http://www.ukrosvita-rating.com/>
- 5) <http://www.pedrada.com.ua/>

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ (програмовий зміст)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КУРСУ «МИСТЕЦТВО ДИЗАЙНУ У ЗДО»

Тема 1. Завдання курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО».

«Мистецтво дизайну у ЗДО» як навчальний предмет. Поняття «Мистецтво дизайну у ЗДО». Короткий історичний нарис розвитку мистецтва дизайну, її значення у підготовці вихователя. Історія зародження та розвитку предметної творчості. Педагогічні вимоги до дизайну закладу дошкільної освіти. Загальна характеристика вимог до дизайну. Загальні принципи та напрямки в дизайні.

Тема 2. Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища.

1) З історії розвитку: ремесло, дизайн і технології в Україні, за кордоном. Художньо-промислові центри в Україні. Особливості українського національного дизайну. Дизайн як навчальне проектування в ЗДО. Передумови зародження дизайну. Загальне поняття про дизайн. Види дизайну. Композиція в дизайні.

Дизайн і довкілля. Поняття стилю у інтер'єрі. Основні елементи матеріальної структури інтер'єру. Вимоги до художнього оформлення дошкільного навчального закладу.

2) Значення дизайну для естетичного та творчого розвитку дітей дошкільного віку. Створення власних дизайн-проектів з використанням різних технік. Поняття дизайн – проекту з використанням різних технік. Створення власного дизайн-проекту.

3) Композиція як засіб гармонізації об'єктів дизайну. Роль і значення композицій у професійній діяльності дизайнера. Сфери застосування графічних композицій.

Види композиції в дизайні. Площинна. Площинно-фронтальна. Об'ємна. Об'ємно-просторова.

Засоби візуалізації композиції. Крапка, лінія, пляма, площина, об'єм, тон, колір, світлотінь, освітлення, матеріал, фактура, текстура.

Композиційні засоби виразності. Статика, динаміка, симетрія, асиметрія, контраст, нюанс, рівновага, неврівноваженість, ритм, метр, модуль, домінанта, акцент, пропорції і масштаб.

Категорії композиції. Основні закони композиції.

Закон цілісності, супідрядності, міри. Об'ємно-просторова структура, тектоніка.

Тематичної композиції з абстрактно-геометричних фігур на задану тему на

виявлення явищ контрасту, ритму, динаміки, асиметрії, нерівноваги, тональної та кольорової гармонії, пропорцій, масштабу. Ескізування олівцем. Виконання експозиційного варіанту графічними техніками в кольорі.

4) Етапи розробки поділяють на декілька груп:

Довиробничий цикл

- Бриф – визначення цілей дизайну.
- Аналітика – аналіз визначених цілей
- Дослідження – вивчення схожих дизайн рішень
- Специфікація – опис необхідних затрат задля реалізація дизайн рішення
- Дизайн рішення – концептуалізація та технічний опис (техзавдання) для реалізації визначеного дизайн рішення.
- Презентація – презентація дизайну

Виробничий цикл

- Розробка – введення дизайн рішення
- Тестування – тестування дизайн рішення

Післявиробничий цикл (для майбутніх розробок)

- Виконання
- Оцінка

5) До поняття дизайну входять такі компоненти:

- Освітня функціональність;
- Композиція і кольорова гамма;
- Екологічність дизайну;
- Участь дітей або дитячих робіт в створенні дизайну;
- Комплексність (внутрішній та зовнішній дизайн).

б) Зовнішній дизайн: колір будівлі, ігрові зони та зони відпочинку, доглянутість території, квітники, альпійські гірки.

Внутрішній дизайн: інтер'єр дошкільного закладу як ансамбль розумного та естетично організованого предметно-просторового середовища створюється в результаті комплексного використання різних виразних засобів. При оформленні інтер'єру приділяється увага наступним елементам:

- Кольорового оформлення та освітленню;
- Меблям та обладнанню для педагогічного процесу;
- Предметам мистецтва, природним компонентам, дитячим роботам і поробкам дітей та вихователів як елементам дизайну.

7) Існують такі види дизайну: промисловий дизайн, графічний дизайн, візаж, дизайн одягу, фітодизайн, дизайн середовища, екологічний дизайн.

Промисловий дизайн (знаряддя праці, механізми, побутова техніка, мода і аксесуари, авто)- це конструювання станків, транспортних засобів, побутових приборів, посуду, меблі і т. ін. Дизайнер повинен подбати про те, щоб його вироби були зручні, корисні, надійні і красиві.

Графічний дизайн (поліграфія, веб-дизайн, товарні знаки) – це промислова графіка (етикетки, упаковка товарів, листівки, конверти тощо), розробка графічного стилю закладу, графічна реклама продукції і тощо. Фірмовий стиль передбачає створення знаків, шрифтів та іншого для оформлення буклетів, бланків, етикеток, візиток, сувенірної продукції. Особлива галузь графічного дизайну – дизайн книг, який виник у ХХ столітті. Дизайнер продумує її конструкцію, внутрішнє і зовнішнє оформлення, а ілюстрації малює художник. Інколи ці функції виконує одна людина.

Арт-дизайн – це мистецтво проектування в самому широкому значенні цього слова. Це може бути проектування таких об'єктів, які не мають прямого функціонального призначення і демонструються тільки у виставкових залах.

Візаж, або мистецтво макіяжу. Візажист – дизайнер і архітектор обличчя. Поняття "макіяж" має два значення: в першому випадку розуміють косметичні препарати, які є робочим матеріалом для візажиста, а в другому – мистецтво оформлення обличчя. Цей вид дизайну у наш час користується попитом.

Дизайн одягу включає його моделювання і конструювання. Мода змінюється стрімко, тому дизайнери постійно працюють над новими колекціями одягу.

Фітодизайн – це створення окремих об'ємних або плоских композицій із живих або засушених квітів та рослин, а також цілісне оформлення інтер'єрів квітами, травами тощо. Правильно підібрані композиції створюють психологічний комфорт у приміщенні, поліпшують мікроклімат. Інколи плоскі композиції із засушених рослин називають флористикою. Дизайнер піклується про те, щоб підібрати рослину за формою і кольором, скласти букет у відповідності певного стилю.

Етнічний дизайн (конструювання і моделювання лялькового одягу, костюмів, традиційна кулінарія українців).

Дизайн процесів (фірмові стилі, дизайн церемоній).

Архітектурний дизайн.

Дизайн середовища (дизайн міського середовища, дизайн інтер'єрів, світловий дизайн, колористика і суперграфіка) об'єднує проектування інтер'єру і екстер'єру, ландшафтний дизайн (створення штучних і реконструкція зруйнованих ландшафтів, декоративна дендрологія як вид паркового мистецтва, квітникарство і газони). Ландшафтні дизайнери займаються озелененням і благоустроєм території. В наш час виникла необхідність виділити в окрему галузь екологічний дизайн, який вирішує проблему сприятливого впливу на людину середовища, яке проектується і створюється.

Тема 3. Використання елементів декоративно-прикладного мистецтва для дизайну ЗДО.

1) Поняття «декоративно-прикладне мистецтво». Короткий історичний екскурс розвитку декоративно-прикладного мистецтва, його значення у підготовці вихователів.

Народне декоративно-прикладне мистецтво – одна із форм суспільної свідомості, невід’ємна частина художньої культури. Визначальні риси декоративно-прикладного мистецтва: ручний характер праці, колективний характер творчості, спадковість традицій. Функції декоративно-прикладного мистецтва: пізнавальна, естетична, утилітарна, комунікативна, виховна, святкова, сувенірна. Класифікація декоративно-прикладного мистецтва, його особливості.

Декоративно-прикладне мистецтво та його педагогічна цінність. Вплив декоративно-прикладного

Особливості виробів декоративно-прикладного мистецтва як художніх творів: художньо-духовна концепція та утилітарна цінність.

Мистецтвознавчий огляд народних художніх промислів України. З історії розвитку промислів України. Регіональні осередки та локальні художньо-технічні особливості українського декоративно-прикладного мистецтва. Народні промисли та ремесла, їх регіональна характеристика: гончарство, гутництво, обробка каменю, металу, шкіри, рогу, вовни, дерева. Ткацтво, килимарство, вишивання, лозоплетіння, писанкарство. Декоративний розпис дерев’яних виробів. Художня цінність народних ремесел. Їх місце в сучасному житті українського народу.

Народні орнаменти у мотивах декоративно-прикладного мистецтва. Характеристика орнаментальних форм декоративно-прикладного мистецтва. Домінуючі мотиви української народної орнаментики. Композиційні принципи побудови орнаменту. Орнамент та композиція у декоративно-прикладному мистецтві. Етнорегіональні різновиди орнаментальних композицій. Орнамент як головний зображувально-виражальний елемент декоративно-прикладного мистецтва: види орнаменту; принципи побудови орнаменту. Композиція в народному декоративно-прикладному мистецтві: сутність поняття «композиція»; формування композиційних уявлень у дітей.

2) Використання декоративно-прикладного мистецтва в практиці роботи закладу дошкільної освіти. Методика ознайомлення дошкільників з орнаментальними формами. Особливості вибору елементів народних орнаментів для дитячих робіт: реальне відображення знайомих образів рослин та тварин; яскраве забарвлення; чітка композиційна побудова; доступність техніки зображення. Використання зразків народних промислів у зображувальній діяльності дітей. Декоративно-прикладне мистецтво як чинник формування художнього смаку дітей.

Народна іграшка – важливий засіб виховання дітей дошкільного віку. Українська національна іграшка. Історія. Семантика. Образна своєрідність, функціональні особливості. Місце народної іграшки у педагогічному процесі сучасного дошкільного навчального закладу. Характерні особливості народних іграшок: яворівської, косовської, опішнянської, петриківської.

Народна іграшка як засіб формування художнього смаку дітей. Методика ознайомлення дошкільників з народною іграшкою.

Вишивка – класичний вид народного мистецтва. Короткі відомості з історії вишивання та вишивки. Національні особливості української вишивки: характер, орнаментальні мотиви, кольорове вирішення, композиція. Ознайомлення з техніками “хрестик”, “коса”, “гладь”, “лиштва”, “виколювання”. Контрастні й споріднені кольорові сполучення. Види орнаментів: геометричні, рослинні, зооморфні, антропоморфні. Регіональні особливості української вишивки: візерунок, кольорова гама, тканина. Матеріали та інструменти, необхідні для вишивання: голки, ножиці, канва, нитки муліне, бавовняні, п’яльця. Особливості ознайомлення дошкільників з вишивкою: організація мистецтвознавчих бесід, екскурсій, спостережень, зустрічей з майстрами, тематичних творчих завдань.

Витинанка – один з видів декоративної творчості українського народу. Витинанки – це ажурні паперові візерунки, створені за допомогою ножиць. Історія виникнення витинанок. Види витинанок: рослинні, геометричні, зооморфні, антропоморфні. Форми паперу, з яких виготовляють витинанки: квадрат, коло, смуга, трикутник. Особливості виконання витинанок: прийоми складання паперу, вирізування елементів, наклеювання виробу на тло. Методика роботи з дошкільниками по ознайомленню з витинанкою.

3) Писанкарство – один із видів народного декоративно-прикладного мистецтва. Історія виникнення писанок та народні обряди, пов’язані з ними. Символіка в писанкарстві. Регіональні особливості української писанки. Використання писанкарства в навчально-виховній роботі з дітьми. Вплив писанкарства на розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку. Ознайомлення дітей з писанкарством та методика навчання дошкільників виготовлення писанок. Виготовлення прикрас з писанок та використання їх в інтер’єрі закладу дошкільної освіти. Особливості виготовлення прикрас з писанок. Використання різних видів писанок для оформлення інтер’єру закладів дошкільної освіти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ДИЗАЙН РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ЗДО.

Тема 6. Використання паперу в оформленні закладу дошкільної освіти.

1) Історія виникнення паперу. Техніка трафарету, штампу і шаблону в процесі обробки паперу і картону. Розробка дизайн-проектів.

Короткі відомості з історії виникнення паперу та розвитку паперової промисловості. Виробництво паперу і картону на Україні. Сучасні машини і обладнання паперових підприємств. Використання паперу в різних галузях господарства.

Поняття про трафарет, шаблон, штамп. Використання трафарету, штампу і шаблону в окремих галузях виробництва поліграфічної,

текстильної, художньої, будівельної промисловості. Використання трафарету, штампу і шаблону в практиці масового виготовлення наочних посібників, ігор, іграшок, костюмів і головних уборів для свят і творчих ігор.

2) Аплікація. Вирізування симетричних та асиметричних форм, плетіння килимків.

Поняття про аплікацію. Використання аплікації в дитячому садку при створенні картин орнаментів, прикрашенні альбомів, наочних посібників, при виготовленні дидактичного матеріалу, іграшок. При оформленні стендів.

Матеріали для аплікації: папір, природні матеріали (солома, засушені рослини, насіння, кора дерев, тополиний пук). Матеріали для фону: глянцевої, оксамитовий, шагреновий, тиснений, срібний, бронзовий папір, картон, планшети та ін. Клеючі суміші. Обладнання.

3) Орігамі в дошкільному закладі.

Складання іграшок з паперу з дітьми дошкільного віку. Короткі методичні відомості про організацію роботи з дітьми. Обладнання для прогладжування паперу. Папір для складання. Акуратність і точність при складанні іграшок з паперу.

4) Конструювання з квадрату поділеного на 16 частин.

Папір і картон придатні для виготовлення об'ємних виробів. Специфіка роботи з картоном. Прості об'ємні вироби із смужок паперу, квадратних, прямокутних листів. Об'ємні вироби з квадратного листка, поділеного на 16 частин. Об'ємні вироби прямокутної, циліндричної форми. Склеювання за допомогою зубчиків і прямокутних відгинів. Оформлення об'ємних виробів аплікацією з кольорового паперу. Використання об'ємних виробів як ігрового матеріалу.

5) Посібники для рухливих ігор і святкових ранків. Театральні маски.

Педагогічні, естетичні і технічні вимоги до іграшок і посібників для творчих ігор. Підвищення міцності посібників шляхом наклеювання паперу на марлю. Посібники з цупкої тканини, картону, пап'є-маше. Види посібників і іграшок для творчих ігор, свят, інсценівок, казок.

6) Паперопластика в дошкільному навчальному закладі.

Папір і картон придатні для виготовлення об'ємних виробів. Специфіка роботи з картоном. Прості об'ємні вироби із смужок паперу, квадратних, прямокутних листів.

Об'ємні вироби прямокутної, циліндричної форми. Склеювання за допомогою зубчиків і прямокутних відгинів.

Оформлення об'ємних виробів аплікацією з кольорового паперу. Використання об'ємних виробів як ігрового матеріалу.

7) Виготовлення та оформлення настільного театру.

Вибір казки, оповідання чи художнього твору для визначення основних героїв, які будуть виготовлятися. Виготовлення ескізів та підбір фарб для оформлення настільного театру. Схема виготовлення основи для настільного театру. Допоміжні матеріали (лак, клеюча плівка) при оформленні театру.

8) Виготовлення виробів в техніці пап'є - маше.

Поняття рельєф (барельєф, горельєф). Застосування пап'є-маше в декоративно-ужитковому мистецтві. Обладнання, інструменти та пристосування для роботи з пап'є-маше. Матеріали. Організація робочого місця. Виконання рельєфів та об'ємних форм за моделлю та формою: виклеювання, сушіння, зняття копії з форми, монтаж виробу. Ґрунтування, шліфування та оздоблення виробу (передача різних фактур, фарбування і розпис).

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дошкільної освіти

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****ПІ.В.10 МИСТЕЦТВО ДИЗАЙНУ У ЗДО**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма _____ Дошкільна освіта _____
(назва)спеціальність _____ 012 Дошкільна освіта _____
(шифр і назва спеціальності)спеціалізація _____
(назва спеціалізації)факультет _____ філології та масових комунікацій _____
(назва факультету)

2019 – 2020 рік

Методичний супровід до робочої програми Мистецтво дизайну у ЗДО
(назва навчальної дисципліни)

для студентів ОПП Дошкільна освіта
спеціальністю 012 Дошкільна освіта

Розробники: Березіна О.О., к.п.н., доцент кафедри дошкільної освіти

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма з навчального курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО» розроблена для студентів III курсу спеціальності «Дошкільна освіта». Ця дисципліна є складовою частиною загальної підготовки майбутнього вихователя. Готовність майбутнього випускника до здійснення навчально-виховного процесу, спрямованого на ознайомлення їх с особливостями естетичного оформлення розвивального простору закладу дошкільної освіти, мистецтва дизайну закладів дошкільної освіти й оволодіння ними вміннями створювати розвивальний простір приміщень, де знаходяться діти дошкільного віку.

На сьогодні мистецтво дизайну має високий соціальний запит. Воно є дійсно невід'ємним компонентом масової та елітарної культури, його вважають творчістю майбутнього. Саме мистецтво дизайну, вводячи в художню творчість новий досвід, розкриває складову взаємодію мистецтва і техніки, формує естетичне ставлення до дійсності, поєднує різні види художньої діяльності: образотворчу, декоративну, конструктивну.

Мета курсу – підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації мистецтва дизайну приміщень закладу дошкільної освіти. Набуття ними художньо-графічної та проектно-художньої культури під час розробки навчальних дизайн-проектів та проектно-технологічної культури під час втілення творчого задуму в матеріалі у процесі навчальної дизайн-діяльності.

Завдання курсу:

- озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів;
- розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст;
- застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань;
- виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості;

- художньо-естетичне виховання через власну декоративну та творчу діяльність, розвиток та ціннісна орієнтація на традиціях народного мистецтва України.

Студент повинен знати:

- загальні основи сучасного дизайну, художнього декорування України;
- мати уявлення про характер праці робітників, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів;
- види різних матеріалів, їх властивості, технологію їх виготовлення, обробки і застосування;
- назви інструментів, що використовуються при обробці матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- правила безпечної праці при обробці різних матеріалів, вимоги гігієни праці;
- види декоративно-ужиткового мистецтва та народних промислів;
- підприємства художніх промислів України.

Студент повинен вміти:

- володіти методикою основ дизайну і проводити відповідні заняття, реалізуючи принципи трудового виховання при використанні різних форм і методів навчання;
- організовувати і проводити роботу з декоративно-ужиткового мистецтва, народних промислів, художнього конструювання виробів.
- користуючись інструментами для обробки матеріалів виконувати технологічні операції та прийоми;
- дотримуватись правил безпечної праці і вимог гігієни праці;
- читати схеми, креслення виробів, складати схеми;
- виконувати макетування архітектурних споруд.

Творчий підхід до здійснення навчально-виховної діяльності, розвиток пізнавальної активності студентів, формування у студентів позитивної мотивації щодо вивчення курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО» забезпечується використанням таких методів і прийомів:

- творчі пошукові завдання;
- реферування літератури з проблеми, що вивчається;
- підготовка наочно-методичних посібників та творчих виробів для роботи з дітьми.

Удосконалення методичної підготовки майбутнього фахівця відбувається під час проходження педагогічної практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО»

Тема 1. Завдання курсу «Мистецтво дизайну у ЗДО».

Тема 2. Теоретичні основи дизайну як мистецтва формування естетичного середовища.

Тема 3. Використання елементів декоративно-прикладного мистецтва для дизайну ЗДО.

Змістовий модуль 2. Дизайн розвивального простору в умовах ЗДО.

Тема 4. Використання дизайну в оформленні інтер'єру ЗДО

Тема 5. Використання дизайну в оформленні ділянки ЗДО

Тема 6. Використання паперу в оформленні закладу дошкільної освіти

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища ЗДО	2	2
2	Дизайн як творча діяльність. Основи дизайну. Школа дизайну	2	-
3	Види дизайну, їх характеристика	2	-
4	Композиція в дизайні	2	-
5	Прийоми та засоби композиції дизайну	2	-
6	Творчість у дизайні	2	-
7	Оформлення інтер'єру закладу дошкільної освіти	2	-
8	Вимоги до оформлення закладу дошкільної освіти	2	-
9	Твори мистецтва в оформленні закладу дошкільної освіти	2	2
10	Використання декоративно-прикладного мистецтва в дизайні закладу дошкільної освіти	2	2
Всього		20	6

Семінарське заняття № 1

«Методика навчання дошкільників конструюванню з паперу та картону»

Теми для вивчення:

1. Зміст поняття «площинні вироби».
2. Короткі відомості про виробництво і застосування паперу, картону, їх види: альбомний, оксамитний, обгортковий папір; м'який картон та ін..
3. Конструктивні і декоративні особливості паперу і картону.
4. Інструменти і прилади, що застосовуються при виготовленні виробів з паперу і картону. Техніка безпеки.
5. Санітарно-гігієнічні вимоги до роботи з папером, картоном, клеєм. Організація робочого місця.
6. Зміст поняття «об'ємні вироби з паперу».

7. Способи складання в різних напрямках прямокутника і квадрата для виготовлення об'ємної іграшки.
8. Декоративна обробка поверхні та краю об'ємних виробів іграшкові меблі, ялинкові прикраси, будиночок, кубик, валіза, телевизор).
9. Виготовлення іграшок з картонних і напівкартонних конусів, циліндрів
10. Способи створення з картону і напівкартону конусів і циліндрів.
11. Способи склеювання і поєднання частин виробу.
12. Декоративне оформлення виробів. Пошук художньо-образної та емоційної виразності: добір допоміжних елементів, кольорових співвідношень (ялинкові прикраси, кіт, цуценя, бичок).
13. Оригамі в дошкільному закладі
14. Виготовлення пап'є-маше.

Практичні завдання:

I. Виготовлення іграшок способом вирізання, комбінування і клеєння геометричних фігур (квадратів, прямокутників, трикутників, кругів, овалів) – зайчиків, ведмедиків, курчат, ляльок, клоунів, їх декоративне оформлення аплікацією.

1. Виготовлення виробів за шаблонами.
2. Розмітка матеріалу за допомогою шаблона.
3. Виготовлення необхідних шаблонів. Основа і додаткові деталі.
4. Комбінування, декорування додатковими деталями для посилення емоційної виразності образу (яблуко, груша, гриб, білочка, слоненя).

II. Добір деталей оформлення до запропонованих шаблонів, виготовлення нових шаблонів (самостійний вибір тематики, додаткових деталей та декору), застосування шаблонів для виготовлення інших виробів.

III. Виготовлення склянки, коробочки, кораблика, квітів, тварин, птахів, риб, метеликів. Пошук нових способів формоутворення стильової єдності, художньої виразності виробу. Застосування різних варіантів створення одних і тих самих образів. Створення тематичних чи сюжетних композицій: акваріум, букет, сад тощо.

Методичні рекомендації до проведення семінарського заняття

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати зміст поняття «площинні вироби». Розкрити короткі відомості про виробництво і застосування паперу, картону, їх види: альбомний, оксамитний, обгортковий папір; м'який картон та ін.. Проаналізувати конструктивні і декоративні особливості паперу і картону. Розглянути інструменти і прилади, що застосовуються при виготовленні виробів з паперу і картону; техніку безпеки; санітарно-гігієнічні вимоги до роботи з папером, картоном, клеєм; організацію робочого місця.

Виготовити іграшки способом вирізання, комбінування і клеєння геометричних фігур (квадратів, прямокутників, трикутників, кругів, овалів) – зайчиків, ведмедиків, курчат, ляльок, клоунів, їх декоративне оформлення аплікацією. Ознайомитися з програмними вимогами щодо виконання іграшки способом комбінування і клеєння геометричних фігур з дітьми у ДНЗ, підготувати конспект заняття

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати особливості виготовлення виробів за шаблонами. Розглянути розмітку матеріалу за допомогою шаблона; виготовлення необхідних шаблонів; основа і додаткові деталі. Проаналізувати комбінування, декорування додатковими деталями для посилення емоційної виразності образу (яблуко, груша, гриб, білочка, слоненя). Підібрати деталі оформлення до запропонованих шаблонів, виготовлення нових шаблонів (самостійний вибір тематики, додаткових деталей та декору), застосування шаблонів для виготовлення інших виробів. Ознайомитися з програмними вимогами щодо виготовлення виробів за шаблоном з дітьми у ЗДО.

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати зміст поняття «об'ємні вироби з паперу». Розглянути конструювання іграшок з основної викрійки (квадрата, поділеного на 16 частин); способи складання в різних напрямках прямокутника і квадрата для виготовлення об'ємної іграшки; виконання об'ємних виробів із складеного в різних напрямках аркуша паперу та картону з надрізанням по лінії згину та з відрізуванням частини основної викрійки; декоративна обробка поверхні та краю об'ємних виробів іграшкові меблі, ялинкові прикраси, будиночок, кубик, валіза, телевізор).

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати особливості виготовлення іграшок з картонних і напівкартонних конусів, циліндрів; способи створення з картону і напівкартону конусів і циліндрів. Розглянути способи склеювання і поєднання частин виробу. З'ясувати співвідношення форми, пропорції, розміру частин виробу, їх взаєморозміщення; декоративне оформлення виробів. Зробити пошук художньо-образної та емоційної виразності: добір допоміжних елементів, кольорових співвідношень (ялинкові прикраси, кіт, цуценя, бичок). Застосувати евристичні методи: «мозкової атаки» - генерації ідей; «удосконалення» - визначення недосконалих частин іграшки або її проекту; «пошук аналогів» - використання основи (конус, циліндр) для створення нового образу; реконструювати – змінювати основу або всі додаткові деталі; «презентація ідей». Виготовити об'ємні іграшок із картонних і напівкартонних конусів, циліндрів у старшій групі ДНЗ

Готуючись до заняття, студентам варто розкрити зміст роботи в техніці оригамі в дошкільному закладі. Розглянути правила складання паперу. Вивчити основи поняття оригамі: «ребро», «хребет», «долина», «складка-блискавка». Розглянути прийоми формоутворення оригамі. Обґрунтувати створення цілісних композицій різних видів на основі виробів, виконуваних за взірцем. На практиці перевірити технологію виготовлення склянки, коробочки, кораблика, квітів, тварин, птахів, риб, метеликів. Виявити нові

способи формоутворення стильової єдності, художньої виразності виробу. Застосувати різні варіанти створення одних і тих самих образів. Створити тематичні чи сюжетні композиції: акваріум, букет, сад тощо. Ознайомитися з програмними вимогами щодо роботи в техніці оригамі з дітьми у ЗДО.

Семінарське заняття № 2 «Специфіка роботи з викидним матеріалом»

Теми для вивчення:

1. Значення роботи з непридатним матеріалом для розвитку творчості дошкільників.
2. Матеріали та інструменти, необхідні для роботи.
3. Техніка виготовлення виробів.
 - а) з різних коробок;
 - б) з котушок, клубків ниток;
 - в) з поролону, фольги, дроту;
 - г) з відходів пластмаси, різних пластикових пляшок тощо.
4. Методика навчання дітей старшого дошкільного віку виготовленню виробів.
5. Викидний матеріал (раніше вживані матеріали та предмети – котушки, сірникові коробки, інше упакування), його конструктивні можливості.
6. Техніка безпеки і гігієнічні вимоги в роботі з викидним матеріалом, підготовка матеріалу до роботи.
7. Способи поєднання матеріалів між собою (за допомогою клею, ниток, дроту).
8. Технологія виконання виробів, які містять різні матеріали.
9. Види конструювання з викидного матеріалу.
10. Методика навчання дошкільників конструюванню з викидного матеріалу.
11. Конструювання іграшок із покидькового матеріалу.
12. Декоративне оформлення виробів у формі планшетів.
13. Виготовлення сенсорних плакатів, основ для різних видів театрів з пінопласту, їх оформлення відповідно до сюжету.
14. Пошуки нових технологічних і конструктивних вирішень – фігурки тварин, іграшкові меблі, транспорт.

Практичні завдання:

1. З різного покидькового матеріалу виготовити посібник на розвиток дрібної моторики пальців поєднавши з сенсорикою:
 - шнурівки на замкові,
 - шнурівки на гудзиках,

- шнурівки на мотузках,
- шнурівки на кнопках.

Методичні рекомендації до проведення семінарського заняття

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати значення роботи з непридатним матеріалом для розвитку творчості дошкільників. Розглянути матеріали та інструменти, необхідні для роботи. Обґрунтувати техніку виготовлення виробів (з різних коробок; з катушок, клубків ниток; з поролону, фольги, дроту; з відходів пластмаси, різних пластикових пляшок тощо). Зробити аналіз методики навчання дітей старшого дошкільного віку виготовленню виробів.

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати суть поняття «покидьковий матеріал» (раніше вживані матеріали та предмети – катушки, сірникові коробки, інше упакування), його конструктивні можливості. Розкрити особливості роботи з різними матеріалами. Схарактеризувати техніку безпеки і гігієнічні вимоги в роботі з викидним матеріалом. Розглянути підготовку матеріалу до роботи; способи поєднання матеріалів між собою (за допомогою клею, ниток, дроту); технологію виконання виробів, які містять різні матеріали. Вивчити види конструювання з викидного матеріалу. Проаналізувати методику навчання дошкільників конструюванню з викидного матеріалу.

Готуючись до заняття, студентам варто з'ясувати особливості використання конструкцій та форм, що були у вжитку, для створення нового об'єкту. Розкрити можливості поєднання готових форм без їх зміни; часткова зміна готових форм. Зробити пошуки нових технологічних і конструктивних вирішень – фігурки тварин, іграшкові меблі, транспорт. Розглянути способи декорування виробів, відповідність декору конструкції, художня образність, емоційна виразність.

Готуючись до заняття, студентам варто розглянути конструювання іграшок із покидькового матеріалу. Проаналізувати декоративне оформлення виробів у формі планшетів. Вивчити особливості виготовлення сенсорних плакатів, основ для різних видів театрів з пінопласту, їх оформлення відповідно до сюжету. З різного покидькового матеріалу виготовити посібник на розвиток дрібної моторики пальців поєднавши з сенсорикою: шнурівки на замкові, шнурівки на гудзиках, шнурівки на мотузках, шнурівки на кнопках.

Семінарське заняття № 3 **«Дизайн як творча діяльність»**

Теми для вивчення:

1. Зміст поняття «Дизайнерська діяльність», «Дитячий дизайн».
2. Розвиток творчих здібностей дітей засобами художньо-конструктивного дизайну.

3. Аплікаційно-графічний дизайн (для дітей 4-5 років)
 - твори на площині (малюнки, мозаїки, фризи, панно, силуети і т.д.)
 - нетрадиційні технології зображення (тичкування, монотипія, діотипія, пластилінографія, кляксографія, набризг, малювання штампами, трафаретами й ін.)
4. Об'ємний дизайн (для дітей 5-6 років).
 - виготовлення іграшок – сувенірів, дитячої біжутерії, паперову пластику, прикрасу одягу, створення зразків оздоблення приміщень
 - екопластика.
 - декупаж
5. Просторовий дизайн (для дітей 6-7 років).
 - корейська техніка роботи з папером «Ханді» або паперопластика, техніки оригамі, декорування мотузками, шнурами й ін.
 - печворк
 - квілінг
6. Прийоми та засоби композиції дизайну.
7. Характеристика видів дизайну:
 - промисловий дизайн
 - графічний дизайн
 - книжковий дизайн
 - візаж
 - дизайн одягу
 - фітодизайн
 - ландшафтний дизайн
 - арт-дизайн
8. Оформлення інтер'єру ЗДО.
9. Вимоги до оформлення ЗДО.
10. Твори мистецтва в оформленні ЗДО.

Практичні завдання:

1. Розробити зразки творів на площині (малюнки, мозаїки, фризи, панно, силуети і т.д.) та у нетрадиційній технології зображення (тичкування, монотипія, діотипія, пластилінографія, кляксографія, набризг, малювання штампами, трафаретами й ін.)
2. Виготовити іграшку-сувенір, дитячу біжутерію, зразок твору з паперопластики, прикрасу одягу, створення зразків оздоблення приміщень, екопластика, декупаж.
3. Самостійно створити план нестандартної групової кімнати. Виконати план у кольорі враховуючи всі необхідні зони для обраної вікової групи.
4. Розробіть емблему для дошкільників, які займаються в гуртку «Ми - дизайнери».

Методичні рекомендації до проведення семінарського заняття

Готуючись до заняття, студентам варто розглянути зміст поняття «дизайнерська діяльність», «дитячий дизайн». З'ясувати розвиток творчих здібностей дітей засобами художньо-конструктивного дизайну. Розглянути аплікаційно-графічний дизайн (для дітей 4-5 років): твори на площині (малюнки, мозаїки, фриз, панно, силуети і т.д.), нетрадиційні технології зображення (тичкування, монотипія, діотипія, пластилінографія, кляксографія, набризг, малювання штампами, трафаретами й ін.). Розробити зразки творів на площині (малюнки, мозаїки, фриз, панно, силуети і т.д.) та у нетрадиційній технології зображення (тичкування, монотипія, діотипія, пластилінографія, кляксографія, набризг, малювання штампами, трафаретами й ін.)

Готуючись до заняття, студентам варто розглянути об'ємний дизайн (для дітей 5-6 років): виготовлення іграшок – сувенірів, дитячої біжутерії, паперову пластику, прикрасу одягу, створення зразків оздоблення приміщень, екопластика, декупаж. Схарактеризувати просторовий дизайн (для дітей 6-7 років): корейська техніка роботи з папером “ханді” або паперопластика, техніки оригамі, декорування мотузками, шнурами й ін., печворк, квілінг. Виготовити іграшку – сувенір, дитячу біжутерію, зразок твору з паперопластики, прикрасу одягу, створення зразків оздоблення приміщень, екопластика, декупаж.

Готуючись до заняття, студентам варто розглянути прийоми та засоби композиції дизайну. Схарактеризувати видів дизайну: промисловий дизайн, графічний дизайн, книжковий дизайн, візаж, дизайн одягу, фітодизайн, ландшафтний дизайн, арт-дизайн. Розробіть емблему для дошкільників, які займаються в гуртку «Ми - дизайнери».

Готуючись до заняття, студентам варто розглянути оформлення інтер'єру ЗДО. Розкрити вимоги до оформлення ЗДО. Розглянути твори мистецтва в оформленні ЗДО. Виконати в кольорі план інтер'єру ЗДО, в якому були б передбачені всі її необхідні компоненти. Самостійно створити план нестандартної групової кімнати. Виконати план у кольорі враховуючи всі необхідні зони для обраної вікової групи.

Література:

1. Альбом Українські костюми для ляльок. – К.:Реклама, 1982.
2. Бисер /Авт. – сост. Г.Дюмина – М.:ООО ИздательствоАстрель, 2001. – 256с.
3. Богатеева З.А. Мотиви народних орнаментів в аплікаціях. / З.А. Богатеев. - Москва: Просвещение, 1991.
4. Божко Л.А. Бисер. Издательство 3-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2005.- 120с. Ил.
5. Божко Л.А. Изделия из бисера. Изд. 2-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2007. – 216с.
6. Божко Л.М. Виховання дитячої уяви у художніх образах / Інститут змісту і методів навчання. – К., 2007. – 204 с.

7. Ботюк О. Конструювання з паперу методом орігамі./О.Ботюк. – Тернопіль: Навчальна книга, 2002.
8. Бутріль В. Навчати праці естетично, цікаво, творчо./ В.Бутріль – Київ: Початкова школа, 2004.
9. Веремійчик І.М. Методика трудового навчання в початковій школі: навч. посіб. /І.М. Веремійчик.–Тернопіль: ОСО Мальва,2004. -276 с.
10. Використання нетрадиційних технік, як засіб творчого розвитку дітей дошкільного віку. Дайджест 2/ упор. Н.В. Погребняк, А.Ф. Михайліченко. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2006. – 100 с.
11. Використання нетрадиційних технік, як засіб творчого розвитку дітей дошкільного віку. Дайджест 2/ упор. Н.В. Погребняк, А.Ф. Михайліченко. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2006. – 100 с.
12. Антонович Є.А., Захарчук Г.В., Чугай Г.В., Станкевич М.С. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993
13. Виховання дошкільника в праці / Під ред. З.Н. Борисової. – 2-е видання, доопрацьоване і доповнене. – К.: ВІПОЛ, 2002.
14. Вишкина О.Б. Декупаж. Декоруємо гардероб – М: ТОВ ГИК “Нова печатка” 2008.
15. Віденко Н.Д. Ялинкові прикраси./ Н.Д. Віденко. Фото. Н.Діденко. – К.: Країна мрій, 2007. – 48с.
16. Воропай О. Звичаї нашого народу. Вид. в 2-х томах. К.:Оберіг,1991.
17. Гоман Л.А. Заняття по ручному труду в детском саду. Альбом с методическими указаниями. – К., 2002. – 63 с.
18. Гоман П.О. Заняття з ручної праці в дитячому садку. / П.О.Гоман. - К.: Рад.школа., 1982.
19. Горобець Г. Твої іграшки./ Г.Горобець – К.:Веселка, 1980.
20. Гусакова М.А. Апликация. / М.А. Гусакова.- М.: Просвещение, 1982.
21. Гуцан Л. Етнодизайн українських трудових традицій // Початкова школа. – 2003. - № 6. – С. 18-19.
22. Давидова Г.Н. Дитячий дизайн.- М: ТОВ “Скрипторий 2003” 2008.
23. Далекий посвіт Березині./ В. Скуратівський//ж-л Народна творчість та етнографія. - 1994.-№4.-С.61-63.
24. Дизайн и дети: Методические рекомендации// Авт.-сост. Л.А. Ляпина. – М.: ТЦ Сфера, 2006. – 96 с.
25. Дронова О. Через красу до творчості// Дошкільне виховання. – 2004. - № 4. – С.18-19.
26. Еременко П.И. Иголка-волшебница./ П.И. Еременко – М.:Просвещение, 1988.
27. Ефимова А.В. Работа с мягкойигрушкой в начальныхклассах. / А.В. Ефимова– М.: Просвещение, 1988.
28. Ждан В.П. Заняття з художньої творчості дошкільників. Альбом./ В.П. Ждан.-К.:Рад.школа,1988.
29. Калузька Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів.Кн.1/Л.В.Калузька.- Тернопіль: Мандрівець, 2005. – 320 с.

30. Калуська Л.В. Художня праця у дитячому садку: Конспект лекцій. – К.: ІСДО, 1995. – 138 с.
31. Кара-Васильєва Т. Українська сорочка./ Т. Кара-Васильєва. К.:Томіріс,1994.
32. Коппалова Н.М. Гурткова робота з аплікації та орігамі./ Н.М. Коппалова – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 80с.
33. Корнійчук О.Д. Альбом карток з технічного моделювання./ О.Д.Корнійчук.– К.:Рад.школа, 1987.
34. Лапицька О.А. Орігамі /Фото. Ю.Кузьменка. – К.: Країна мрій, 2008. – 48с.
35. Ликова І.А. Художня праця в дитячому садку – М: “Карапуз” 2009.
36. Литвинець Е.М. Українське народне мистецтво. Вишивання і нанизування: [Альбом]/ – Е.М. Литвинець.- К.:Вища школа, 2004.-335с.
37. Лиштван З.В. Конструирование. – М.: Просвещение, 1981
38. Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну. Навчально методичний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 172 с.
39. Луцан Н. Народні мотиви в аплікаціях дітей./ Н. Луцан.- Івано-Франківськ, 1996.
40. Людмила Репіленко. Аплікація з природного матеріалу. / Репіленко Людмила. –Тернопіль:Підручники і посібники, 2008.
41. Ляукина М.В. Бисер. /М.В. Ляукина – М.: АСТ – ПРЕСС КНИГА, 2005. – 288с.
42. Ляукина М.В. Бисер./ М.В. Ляукина - М.: АСТ – ПРЕСС КНИГА, 1999. - 176с.
43. Манько В. Українська народна писанка./ Віра Манько. – Львів: Свічадо, 2006.
44. Нікітіна А.В. Нетрадиційні техніки малювання в дитячому садку –Спб: “КАРО” 2007.
45. Пантелеев Г.Н. Детский дизайн. – М.: карапуз, 2006
46. Пантिलеева Р.О. Художественный труд в детских садах./ Р.О. Пантилеева– М.:Просвещение, 1987.
47. Парамонова Л.А. Детское творческое конструирование. – М.: Карапуз 1999.
48. Пищикова Н.Г. Робота з папером у нетрадиційній техніці – М: ТОВ “Скрипторій 2003” 2006
49. Сеньків І.Відродження писанкарства в діаспорі./ І.Сеньків// ж-л Писанка-Верховина.-1993.- №3.- С.10-12.
50. Силецька І.Б. М’яка іграшка./ Силецька І.Б. – К.: СПД Країна Мрій, 2006. – 176с.
51. Сковронський В.М. Народна іграшка./ В.М. Сковронський. - Київ: Мистецтво,2001.
52. Соколова С. Азбука орігамі./ С.Соколова – К.: Країна Мрій, 2006. – 432с.

53. Стольная Е.А. Цвети и деревьяизбисера./ Е.А. Стольная.– М.:Мартин, 2006.
54. Тименко В.Л. Обдаровані пальчики./ В.Л. Тименко– К.: ЛТД Спалах, 1998.
55. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання. - Тернопіль, 2001.
56. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання/ В.І.Хорунжий; - Тернопіль: СМП Астон , 2003.-220 с.
57. Цюпак І.М. Конструювання як складова дитячого дизайну// Базова програма «Я у Світі»/ упорядник О.Б.Полєвікова. –Х.: Вид.група «Основа», 2010. – С.
58. Числова О. Дизайн – основа формування сучасних промислових виробів. Еврика –V Зб.студ. наукових праць. – Івано-Франківсь, 2004.
59. Шумега С.С. Дизайн: навч.посіб. / С.С. Шумега.- Київ, 2004. – 215с.

Модуль самостійної роботи:

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1	<p>Дизайн розвивального простору дитини:</p> <p>3. Створити схему-макет дизайну розвивального простору дітей в умовах закладу дошкільної освіти. Представити у зручній для сприймання формі. Долучити опис та пояснення кожних компонентів дизайну.</p> <p>4. Змайструвати будь-який елемент дизайну розвивального простору дітей в умовах закладу дошкільної освіти (на вибір студента).</p>	
2	<p>Витинанка – один із видів народного мистецтва українців:</p> <p>Дати письмові відповіді на питання:</p> <p>4. Характеристика орнаментальних видів витинанки.</p> <p>5. Матеріали та інструменти, необхідні для виготовлення витинанок.</p> <p>6. Техніка виготовлення витинанок.</p> <p>Практичне завдання: виготовити 2-3 зразка витинанок різної форми.</p>	
3	<p>Виготовлення писанок різних регіонів України:</p> <p>3. Виготовити альбом з зразками писанок різних регіонів України.</p> <p>4. Опишіть подані назви візерунків: «триклинчики», «зубці», «Божа ручка», «ружі», «кривулька», «зозулині черевички», «Берегиня», «вазон», «сорокакличики», «сварга». Які з них побутують в орнаменті вашого краю?</p> <p>Практичне завдання: складіть конспект заняття з використанням доступних візерунків для виконання дітьми 5-6 років.</p>	...
4	<p>Дайте письмову відповідь у зошитах на наступні запитання:</p> <p>5. Дайте визначення дизайну.</p> <p>6. Розкрийте роль дизайну у формуванні оточення людини.</p>	

	<p>7. Коротко схарактеризуйте історію розвитку дизайну.</p> <p>8. Розкрийте сутність поняття "дизайн-освіта". Чим, на Вашу думку, зумовлена необхідність введення засад дизайн-освіти у структуру підготовки майбутніх педагогів у закладах вищої освіти? Наскільки це важливо стосовно фахової підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку? Обґрунтуйте свою думку.</p>	
5	<p>Дайте письмову відповідь у зошитах на наступні запитання:</p> <p>7. Перелічіть види дизайну. З якими з них Ви ознайомлені найбільшою мірою? Чи цікавить Вас робота дизайнерів у цій галузі?</p> <p>8. Що спільного в поняттях "дизайн" та "художнє конструювання"? Наскільки художнє конструювання пов'язане з конструктивною діяльністю дітей дошкільного віку? Обґрунтуйте свою думку.</p> <p>9. Що таке дизайн для дітей? Наведіть приклади вдалих проектів дизайну для дітей.</p> <p>10. Розкрийте типологію у структурі дитячого дизайну (за Г. Пантелєєвим).</p> <p>11. Які існують форми навчання дошкільників дитячого дизайну?</p>	
6	<p>Практичні завдання</p> <p>4. На основі вивчення матеріалів Internet-джерел скласти відеодобірку (або презентацію) на одну із запропонованих тем: "Сучасні тенденції дизайну для дітей", "Дитячий дизайн", "Дизайн території дитячого садка", "Дизайн інтер'єру ЗДО", "Дизайн стендового обладнання групових кімнат ЗДО".</p> <p>5. Підготуйте необхідні матеріали для проведення заняття у ЗДО з художнього конструювання (старша група) за однією з тем: "Дизайн одягу ляльок", "Дизайн групової кімнати" (або Ваш варіант).</p> <p>6. Спираючись на лекційний матеріал, підготувати тестові запитання закритого типу (з варіантами відповідей та ключем).</p>	
	Разом	

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ
Модульна контрольна робота

П.І.Б. студента _____
Дата виконання _____

1. Декоративне малювання виконують:

- а) на папері та картоні;
- б) на виробах з глини;
- в) на виробах з пап'є-маше;
- г) на всіх зазначених носіях.

2. Складений на основі елементів того чи іншого видів декоративного мистецтва зразок, який зберігає певний стиль, називається:

- а) стильовий зразок;
- б) стильовий показ;
- в) стильова натура;
- г) демонстрація.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Характерні особливості дизайну у закладі дошкільної освіти.
2. Дизайн – основа занять художньою працею у ЗДО.
3. Створення умов, необхідних для організації художньої діяльності.
4. Загальна характеристика необхідних умов необхідних для художньої діяльності.
5. Художні композиції як виставка і візуальний ряд;
6. Художні композиції з пластиліну;
7. Художні композиції з паперової пластики;
8. Художні композиції в живопису та графіці;
9. Змішані техніки в виконанні художньо-декоративних композицій з сучасних матеріалів.
10. Казково-сюжетні творчі композиції які використовуються при оформленні інтер'єрів приміщень для занять з художньої праці у ЗДО, що створює необхідні умови для успішного навчання дітей.
11. Народне мистецтво витинанки.
12. Центри народних художніх промислів України.
13. Ознайомлення з писанкарством.
14. Витинанка – один із видів народного мистецтва українців.
15. Дизайн як творча діяльність.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант завдання № 1

Тема. Народне мистецтво витинанки

1. Дайте визначення поняттю «витинанка».
2. Назвіть види витинанок.
3. Зазначте особливості виконання витинанок.
4. Підготувати презентаційну папку одного з виду витинанок (за вибором студента), зі зразками адаптованими для дітей старшого дошкільного віку.

Варіант завдання № 2

Тема. Центри народних художніх промислів України

1. Розглянути розділ «Мистецтвознавчий огляд народних художніх промислів України» ст. 27-43 [Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну. Навчально методичний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 172 с.]:
2. Виконати практичне завдання подане на с. 41-42, підготуватися до написання контрольної роботи з теми.
3. Підготувати презентаційну папку одного виду декоративно-прикладного мистецтва України (за вибором студента), зі зразками адаптованими для дітей старшого дошкільного віку.

Варіант завдання № 3

Тема. Ознайомлення з писанкарством

1. Дайте визначення поняттю «писанка». Назвіть види писанок.
2. Визначте особливості технології виготовлення писанок.
3. Зазначте виникнення та розвиток писанкарства на Україні..
4. Підготувати презентаційну папку писанок (за вибором студента), зі зразками адаптованими для дітей старшого дошкільного віку.

Характеристика критеріїв оцінювання комплексних контрольних робіт з фахових дисциплін спеціальності “Дошкільна освіта”.

Високий рівень виконання (“відмінно” - 5 балів): робота містить всі структурні компоненти. Наявна висока аргументованість висновків. Основна педагогічна, наукова інформація систематизована і представлена в описі. Методичні поради і висновки ґрунтовні, аргументовані. Наявне власне бачення проблеми студентом, глибоке її знання. Науковий і фактичний матеріал оформлений аргументовано і доказово. Показані вміння самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати інформацію, користуватись її джерелами. Робота має творчий, практичний характер.

Достатній рівень виконання (“добре” - 4 бали): робота містить всі структурні компоненти. Основна наукова інформація систематизована і представлена в описі. Студент виявив знання в обсязі означеної проблеми. Володіє розумовими операціями аналізу, синтезу, узагальненням, вміє робити

висновки. Матеріал роботи представлений логічно, обґрунтовано. Студент здатний самостійно опрацьовувати матеріал і оформлювати його у цілісну роботу, але не вистачає власних суджень, свого бачення щодо розв'язання обраної теми роботи.

Середній рівень виконання (“задовільно” - 3 бали): студент виявляє знання, вміння працювати з науковими, методичними джерелами. Має утруднення в узагальненні, систематизації матеріалу. Методичні поради незмістовні. Відсутнє власне бачення розв'язання проблеми. Робота має більш описовий ніж аналітичний характер.

Низький рівень виконання (“незадовільно” - 2 бали): неохайне оформлення роботи. Студент відтворює незначну частину завдання, діє в межах поставлених умов, але виконання їх поверхове. Показує незнання спеціальної термінології. Не вміє здійснювати аналітичний опис наукового матеріалу. Має нечітке уявлення про проблему, що розглядається.

**Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними
підручниками (посібниками)**

з дисципліни «Мистецтво дизайну у ЗДО»

з/ п №	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників
1.	«Мистецтво дизайну у ЗДО»	Шумега С.С.	Дизайн	навч.посіб. / С.С. Шумега.- Київ, 2004. :- 215с.	-
2.	«Мистецтво дизайну у ЗДО»	Олійник О.П.	Основи дизайну інтер'єру	навч.посіб. / О.П.Олійник, Л.Р.Гнатюк, В.Г.Чернявський. – К.: НАУ, 2011. – 228 с.	-